

“ Louis Paul Boon: Brussel, een eiland. ”

Elk van ons is een eiland, omsloten door verraderlijk water.

(Citaat van Louis Paul Boon)

Dag ieffraakes en menierkes,

Just nou, wannier ik da ier schrijf, op den iersten april 2012, nie, ge moet doar niet mee lachen, net vandaag op deze onnozel lollige aprilse grapjesdag heb ik tandpijn. Een malheur op nen koddigen dag.

Kiezen of delen wordt dat voor mij op één april: de tandzeer verdragen en doorbijten, of toch maar een tandje laten bijsteken door een smoelensmid.

Soit, ik hou mijn bakkes al, ik klap toe, en zal mijn ongeriefelijk kwellende tandlast met dafalgan intomen, in plaats van de kiezen te beteugelen met whisky en andere glasheldere schrijversfoefkes.

“ Louis Paul Boon: Brussel een eiland ”, daar bijt ik me in vast nu. Mijn tanden muurvast daarin zetten, de zomer openbreken en de eenzame pijn vergeten. En als ik dan 's ochtends wakker word en een koe zie, dan weet ik dat ik in een weiland lig. Want, zoals Louis Paul Boon zei:

Er zijn veel koeien en dus ook veel waarheden

(Citaat van Louis Paul Boon)

“ Alla, ik zal mij nog amuseren in mijn leven.

Adieu mijn lief vasteland, ik vertrek naar 't eiland Chipka “

(gebaseerd op het verhaal 'Arabi Pacha en het eiland Chipka')

In 1929 werkt Louis Paul Boon een tijd als autoschilder in een Brussels carrosseriebedrijf.

Zou hij daar 'karoten getrokken' hebben. Of gewoon wat 'oonvillink' gedaan hebben van de carrosserie.

Welke uitstraling had Louis Paul Boon toen? Lachte hij ze al bloot? Zijn tanden natuurlijk, niet dat waar u aan denkt.

Zelf ga ik niet de pijn van het zijn voorwenden. Neen, ge moet daar wederom niet mee lachen. Er zijn al karikaturen genoeg. Ja, ook op deze expo.

Als Louis Paul Boon zichzelf dan als een ontspoorde schilder voorstelde, wel dan ben ik blij dat ik vandaag mezelf als een spuitser voorstellen kan. Neen, ik

ben geen vuilspuiter. Ik ben maar een eenvoudige raamwerker. Een eenvoudig man die gouden kaders sprayt en ze vervolgens in een goudgeblomde omgeving plaats. De vergulde carrosserie van de expo.

Op 29 augustus 1932 wordt Louis opgeroepen voor militaire dienst. Soldaat-milicien Boon, stamnummer 131.84.262, is ingedeeld bij het de Tiende Compagnie van het Eerste Linieregiment Karabiniers in de Prins Boudewijnkazerne te Brussel, nabij het Daillieplein. Hij raakt bevriend met zijn buurtgenoot Clement De Wolf, de broer van zijn latere vrouw 'Jeanneke'. Hij onderhoudt een drukke briefwisseling met Karel Colson en Morris, die inmiddels avondlessen volgt aan de academie van Sint-Joost-ten-Noode. In de kazerne tekent Boon honderden portretten tegen betaling.

Bij de **Tiende** Compagnie van het **Eerste** Linieregiment?!

Hola. Langzaam begin ik den viezentist te begrijpen. $10 + 1 = 11$.
Nu versta ik dus waarom ze in het Oilsjters spreken over 'den elfsten vinger'.

Denk nu maar niet dat ik u iets ga aanwijzen ...

... op deze expo.
Nee, diene voegel gaat niet op.

En tegen welke betaling tekende Louis Paul Boon dan wel?

Hier, vandaag op deze expo, hangen twee getekende portretten van Louis Paul Boon, van de hand van Jan Vanriet en geschetst door mijn bijna 16-jarige dochter Ilanja Van Zandycke. Beide zijn zo vriendelijk me ze gratis te laten gebruiken.

De opsomming van alle links die je kan leggen tussen Brussel en Louis Paul Boon, dat rijtje ga ik hier niet staan aframmelen.

Die lijst dreef me wel tot deze eilandexpo. Brussel met een veer in mijn gat neerpoten. Het kon en kan toch niet dat Antwerpen, Aalst en wellicht nog andere plaatsen die ik over het hoofd zie, dat die steden Louis Paul Boon 2012 ineenflansen en dat Brussel een eiland is met niks, dat Brussel zich van krommen haas gebaart.

Pertangs, pertangs bezocht Louis Paul in 1941 toch regelmatig de kunstgalerie van zijn vriend Maurice Roggeman hier iets verder op de Kunstberg. We vergeten hier in Brussel de straat van Louis Paul Boon toch niet? We weten toch nog hoe de uitgeverij Manteau 'De Voorstad Groeit' de wereld in schopte vanuit Brussel?

En zoveel meer links tussen B & B. Tussen Brussel en Boon.

Ik citeer uit het boontje "De Goudpapieren Bloem":

"Veel zijn we samengekomen, de mannen van Tijd-en-Mens, in een oud Brussels cafeetje, gelegen in de nauwe straatjes der nu voor een groot deel weggebroken wijk, in het hart der stad. De Goudpapieren Bloem, heette het. En de waard was Geert Van Bruaene, een dichter, een zonderling. De gelagzaal zelf was een weerspiegeling van wat Van Bruaene voor iets was. Er stond een oude antieke kachel, met in de vloer zand er omheen gestrooid. Er hing een authentiek handschrift van Guido Gezelle, een gedicht, door Geert met alle mogelijke zorg ingelijst...

En verder waren er de onmogelijkste dingen bij elkaar geraapt: een oud-Brussels ijzeren uithangbord, een papegaai van Idnianen uit Zuid-Amerika, beelden uit Nieuw-Guinea, en aan de wand teksten van Maldoror, van de surrealisten, en van Geert zelf." enz. enz.

Onder andere op 26 juli 1950 vergaderde Louis Paul Boon in Het Goudblommeke in Papier met de redacteurs van het Vlaamse Tijd en Mens en Podium, het tijdschrift van de Nederlandse avant garde.

[\[Ereembodegem, 26 juli 1950 of kort daarna\]](#)

beste Gaston,

het spijt me diep dat ik u, en ook Gerrit, te midden der bekrompenheid heb moeten brengen.

Spijt, zeg ik... maar eigenlijk is het schaamte. Terwijl we daar bij van Bruane waren, heb ik voor de zoveelste keer al die meelijwekkende en onverkwikkelijke dingen moeten meemaken. Eigenlijk zouden wij, onder ons beiden, een tijdschrift moeten stichten.

Nadat ik met hen gepraat en gepraat, en hun kinderachtige argumenten weerlegd had, kwamen zij steeds opnieuw met hunne futuliteiten voor de dag... dingen, die ik op de vergadering, daar, "gevoelsargumenten" noemde, maar toch eigenlijk nog wat anders zijn: zij lekkerbekken er op in de literatuurgeschiedenis (val niet dood) de lijn van *Van Nu En Straks* en *Ruimte* voort te zetten. Voor mijn part mogen ze dat.

En pas hoorden zij ook dat de redactie-secretaris een maandelijks sommetje zou ontvangen, of ze waren er als de kippen bij om zich democratisch (zoals Leopold 3) bij de meerderheid neer te leggen, de lijn van ci en ca te laten schieten, en zélf dat sommetje in de wacht te slepen.

Nu wil ik nog wel eens die volgende vergadering bijwonen, om gerrit een plezier te doen, en om ook toe te kijken of ze het mij ja dan neen zouden gunnen. Zij zullen er, (de meerderheid beslist!) *ja* stemmen voor samengaan met *Podium*. En zij zullen er *neen* stemmen om boon als redactiehoofd te hebben.

Ondertussen, ik hoop nog steeds op een baantje, om het wat en om het even waar, en dan schijnt ik op de literatuur.

hartelijk, en met een niet te zeggen spijt, schaamte en bitterheid,
uw Louis.

Boon verwijst naar een bespreking over de door hem vurig bepleite fusie tussen *Tijd en Mens* en *Podium*, die plaatsvond in het café van Geert van Bruaene op 26 juli 1950. Behalve door hoofdredacteur Walravens en redactiesecretaris Van de Kerckhove werd *Tijd en Mens* vertegenwoordigd door de 'Aalsterse groep', bestaande uit Boon, Cami en Wauters. Claus was om onbekende redenen afwezig. *Podium* werd vertegenwoordigd door redactiesecretaris Borgers en de Vlaamse redacteur Burssens.

1933 Maurice Roggeman is inmiddels naar Brussel verhuisd, het contact met zijn kunstbroeder Louis verwatert.

1936 De nog steeds in Brussel wonende en inmiddels gehuwde Maurice Roggeman duikt weer op, de contacten worden hersteld.

1938 Op 2 april wordt Boon door het leger voor één dag naar Brussel opgeroepen, dat zal op 2 oktober nogmaals gebeuren.

1939 Tijdens de mobilisatie voert hij een drukke briefwisseling met Karel Colson en met Roggeman. Die is inmiddels terug in Brussel gaan wonen en stuurt zijn vriend menig boek op: Wassermann, Roth, Döblin, Kafka...

1941 Louis Paul Boon bezoekt regelmatig Maurice Roggeman, die een tijd een kleine kunstgalerie aan de Brusselse Kunstberg openhoudt.

1942 Leo J. Krynprijs. Vierjaarlijkse prijs voor een 'nieuw talent' voor De voorstad groeit Prijs: 10.000 frank. Jury: Willem Elsschot, Raymond Herreman, Willem Pelemans, Maurice Roelants en François Closset (secretaris). Uitreiking: op zaterdag 28 november 1942 tijdens een etentje in restaurant Aux Armes de Bruxelles te Brussel.

1943 Inmiddels is De voorstad groeit verschenen bij de Brusselse uitgeverij Manteau, de auteur schenkt het eerste exemplaar aan Morris.

1944 Boon herschrijft Vergeten straat, dat in april wordt voltooid en aan Manteau bezorgd.

(De aanleg van de spoorverbinding tussen het Noord- en het Zuidstation. Door de bouw van een betonnen muur wordt een doodlopende straat van de buitenwereld afgesloten.)

1945 Boon schrijft verder een viertal langere reportages, waaronder het door Roggeman geïllustreerde Brussel een oerwoud, en een reeks humoristische verhaaltjes, Vertellingen van Jo, eveneens verlucht door Roggeman.

1978 Naar aanleiding van de opvoering van Menuet wordt in Brussel door de Foyer van de K.V.S. een vierde tentoonstelling onder de titel "Het nieuwe Landschap" georganiseerd, dit keer met pastels en olieverfschilderijen. Het universitair Ziekenhuis van de VU Brussel in Jette houdt een overzichtstentoonstelling.

Enfin.

Het is toch niet omdat Boon in 1979 "zenne kees geloten" heeft, dat we hem hier in 2012 op 'zenne stinker' moeten laten zitten?

Soit, om een geniaal verhaal kort bij te benen:

laat ons dus nu, met of zonder boek of met of zonder tetten, ne kier goe en lekker fretten, en drinken op den boelvaar poef.

Laat de vlomse vloikes of de poosjes ushepot aanrukken!
Eten op zen Vloms quoi!

En terwijl u dat allemaal binnenspeelt en verobert, kunt u in de expo catalogusbrochure bladeren, catalogus die we hier in beperkte voorraad aanbieden vandaag. Zodat ik ook eens wat zout op mijn patatten kan strooien. Ge moogt fleus van mij hier vandaag allemaal zo zat als ne patat naar buiten strompelen.

Ik druk dan nu mijn handpalmen op mijn oren, gelijk ge dat op een eiland doet, om de ruis in uwen kop niet meer te horen.

Met hoedgekruide groeten,

aanen wizjewazje wizjewazje portrettentrekker

Filip Van Zandycke,
voor www.hoedgekruid.be

Geschreven op 01 april 2012 in Etterbeek, voorgelezen op zondag 29/04/2012 in het Goudblommeke in Papier

Bronnen:

<http://www.cultura.nl/page/dossier/163283>

http://www.lpboon.net/index.php?page=prijzen_biblio

<http://www.oilsjtersen-diksjeir.be/inloidink.html>

http://www.citaten.net/zoeken/citaten_van-louis_paul_boon.html?page=3

<http://www.lpbooncentrum.be/>

Vzw HoedGekruid dankt de heer César van der Poel en mevrouw Hilde De Sutter voor het ter beschikking stellen van hun archief. De expo “ Louis Paul Boon, Brussel: een eiland” zou niet geworden zijn wat hij nu is, zonder hun inbreng.